

Η λογοκρισία αποτελεί συστημικό εργαλείο καταστολής των από κάτω

Τα περιστατικά λογοκρισίας στην Κύπρο εντείνονται και αναβαθμίζονται τα τελευταία χρόνια, από τις διαδικτυακές απειλές στις βίαιες επιθέσεις. Λογοκρίνονται παρουσιάσεις παραμυθιών από ιδιωτικούς φορείς μετά από διαδικτυακές παρεμβάσεις βουλευτών, βιβλία από κρατικούς φορείς ξανά μετά από παρεμβάσεις βουλευτών, εικαστικές εκθέσεις από ένα συνδυασμό πολιτικών, κρατικών και παρακρατικών, πιέσεων.

Γενικώς, βλέπουμε πως οι πολιτικοί της νήσου καλούν χωρίς δεύτερη σκέψη σε λογοκρισία όσων δεν τους αρέσουν. Είδαμε και αποτυχημένες προσπάθειες λογοκρισίας όπως την προτροπή του Προέδρου της Επιτροπής Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας προς το Υφυπουργείο Πολιτισμού να αναθεωρήσει την πρόσφατη βράβευση ποιητικής συλλογής. Το Υφυπουργείο στάθηκε στο ύψος του και δήλωσε πως «δεν λογοκρίνει λογοτεχνικά έργα», αν και δεν είχε το παραμικρό πρόβλημα να λογοκρίνει τον κατάλογο της Κυπριακής συμμετοχής στην Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής ή να μην πάρει θέση ενάντια στις αήθεις επιθέσεις που δέχτηκε ο Γιώργος Γαβριήλ.

Η πρόσφατη περίπτωση λογοκρισίας του Γιώργου Γαβριήλ δεν μπορεί παρά να θεωρηθεί αποτέλεσμα συνδυασμού κρατικών και παρακρατικών επιθέσεων. Εν αρχής ήταν η (διαδικτυακή) δολοφονία χαρακτήρα στην οποία πρωτοστάτησε ο Ευθύμιος Δίπλαρος, βουλευτής και αντιπρόεδρος του ΔΗΣΥ, που προχώρησε σε αναπαραγωγή fake news (προϊόν μοντάζ), συνεπικουρούμενος από τις δηλώσεις της Προέδρου της Βουλής (μάλλον τυχαίο το γεγονός πως ανήκουν στο ίδιο κόμμα). Λαλίστατοι εκατέρωθεν στην καταδίκη του Γαβριήλ και των έργων του, αλλά σιωπηλοί απέναντι στις παρακρατικές απειλές κατά της ζωής του γκαλερίστα, τις επιθέσεις στην γκαλερί και, το σημαντικότερο, στην παρακρατική επίθεση κατά της οικίας της οικογένειας του Γιώργου Γαβριήλ.

Δυστυχώς, δεν περιμέναμε κάτι λιγότερο από το παρακράτος, ούτε κάτι περισσότερο από το κράτος και τους πολιτικούς του εκφραστές. Τέλος, η λογοκρισία δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται α λα καρτ. Είτε στέκεσαι απέναντι στη λογοκρισία που εκφράζεται ως απόρροια του εθνικιστικού ή/και ρατσιστικού λόγου, είτε την στηρίζεις άμεσα ή έμμεσα. Είτε υπερασπίζεσαι οποιαδήποτε φωνή αντιμάχεται τον εθνικισμό, τον ρατσισμό, την ομοφοβία, τον σεξισμό, είτε στηρίζεις τον εσμό του (εθνικιστική) πατρίς - θρησκ(οληψ)εία - (ετεροκανονική) οικογένεια. Κάθε φορά που υπάρχει σιωπή μπροστά στη λογοκρισία αυτή θα επανέρχεται αναβαθμισμένη και σε αυτό υπάρχει ευθύνη όσων σιωπούν ή λογοκρίνουν οι ίδιοι.

Το Εναλλακτικό Φεστιβάλ Βιβλίου Λευκωσίας συγκροτήθηκε καταστατικά για να αντιπαλέψει τη λογοκρισία και, κυρίως, τις αντιδραστικές ιδεολογίες που προτρέπουν σε αυτήν. Παραμένουμε σταθεροί στις θέσεις μας και τασσόμαστε στο πλευρό του Γιώργου Γαβριήλ ο οποίος έχει την αμέριστη συμπαράστασή μας. Κανείς δεν υποχρέωσε όσους δεν τους αρέσει η τέχνη του Γαβριήλ να πάνε στην γκαλερί ή να την κρεμάσουν στον τοίχο τους. Μάλιστα, αυτοί ήταν που την υπερπροέβαλαν, μονταρισμένη ή μη, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Καλούμε τους φορείς του πολιτισμού να κινηθούν ανάλογα προκειμένου να διασφαλιστούν οι όροι διασφάλισης της ελευθερίας της έκφρασης, από την περιφρούρηση χώρων τέχνης και καλλιτεχνών μέχρι τη διοργάνωση εκδηλώσεων προβολής καλλιτεχνών και του έργου τους όταν αυτοί βάλλονται.

Εναλλακτικό Φεστιβάλ Βιβλίου Λευκωσίας
21/12/2025

Censorship is a systemic tool for suppressing those from below

Incidents of censorship in Cyprus have increased in recent years, escalating from online threats to violent attacks. Presentations of children's books by private institutions are censored following online interventions by members of parliament; books by state institutions are censored following interventions by members of parliament; and art exhibitions are censored following a combination of political, state, and deep state pressure.

Politicians across the island have demonstrated a readiness to suppress dissenting voices and censor critics without hesitation. We have also seen failed attempts at censorship, such as the president of the State Literary Awards committee urging the Deputy Ministry of Culture to reverse its recent award for a poetry collection. The Deputy Ministry stood its ground and stated that "it does not censor literary works," although it had no problem censoring the publication of Cyprus' participation in the Architecture Biennale or failing to take a stand against the unwarranted attacks on Giorgos Gavriel.

The recent case of censorship against Giorgos Gavriel can only be considered the result of a combination of state and deepstate attacks. It began with the (online) character assassination spearheaded by Efthymios Diplaros, MP and vice president of DISY, who proceeded to reproduce fake news (a product of montage), assisted by statements from the Speaker of the House (coincidentally they do belong to the same party). Both sides were vocal in their condemnation of Gavriel and his work, but silent in the face of deep state threats against the gallery owner's life, attacks on the gallery and, most importantly, the deep state attack on the home of George Gavriel's family.

Unfortunately, we expected nothing less from the deep state, nor anything more from the state and its political representatives.

Censorship cannot be dealt with à la carte. Either you stand against censorship expressed as a result of nationalist and/or racist discourse, or you support it directly or indirectly. Either you defend any voice that opposes nationalism, racism, homophobia, sexism, or you support the fusion of the (nationalist) homeland - religion (or religious fanaticism) - and the (heteronormative) family. Every time we remain silent in the face of censorship, it will return stronger, and those who remain silent or censor themselves are responsible for this.

The Nicosia Alternative Book Festival was established to combat censorship and, above all, the reactionary ideologies that encourage it. We remain steadfast in our positions and stand by Giorgos Gavriel, who has our unconditional support. No one forced those who do not like Gavriel's art to visit the gallery or decorate their walls with his art. In fact, it was they who gave it exposure, altered or not, on social media.

We call on cultural institutions to take action to ensure freedom of expression, from protecting art spaces and artists to organising events to promote artists and their work when they are attacked.

Nicosia Alternative Book Festival

Η λογοκρισία αποτελεί συστημικό εργαλείο καταστολής των από κάτω

ανακοίνωση του Εναλλακτικού Φεστιβάλ
Βιβλίου Λευκωσίας σχετικά με το
περιστατικό λογοκρισίας και επίθεσης
ενάντια στον Γιώργο Γαβριήλ

